

Vendula Králová, Činnost organizace Żegota během druhé světové války
Katedra literární kultury a slavistiky, Fakulta filozofická Univerzity Pardubice
Bakalářská práce. Posudek oponenta.

Předložená bakalářská práce pojednává o polské organizaci **Żegota** a její činnosti za druhé světové války, zaměřené na pomoc Židům na území okupovaného Polska. Ačkoli holocaust v Polsku je v historiografii soudobých dějin tématem velice častým, tato dílčí problematika zatím nebyla v centru pozornosti historiků. Mimo Polsko se jedná o záležitost takřka neznámou. Z tohoto pohledu lze zhodnotit výběr tématu autorkou jako velice vhodný. Ve výsledku bakalářská práce zprostředkovává českému čtenáři řadu nových informací.

Autorka se v první třetině práce zaměřila na obecný kontext 2. světové války, polského odboje a holocaustu. Druhé třetiny pojednávají přímo o organizaci **Żegota**. Kapitola č. 4 „Lidé Żegoty“ je silně faktograficky koncipovaná, do značné míry se blíží biografické encyklopedii, neboť je složena z řady krátkých, většinou na jeden odstavec, biografii různě významných členů organizace. „Miniportréty“ je více než třicet a text není příliš přehledný. Zdařilejší je 5. kapitola popisující spektrum činností Żegoty: poskytování falešných dokumentů Židům, finanční pomoc, zajišťování úkrytů, propagandu, péči o sirotky, lékařskou péči, zajišťování oděvů. Soubor citací s tiskové zprávy Żegoty (s. 46-48) ovšem měla autorka lépe okomentovat. Navíc u něho vzniká nejasnost: v textu je uvedeno datum zveřejnění tiskové zprávy 5. 9. 1942, v poznámce pod čarou č. 97 je datum 5. 9. 1943. Které je správné

V obou částech bakalářské práce Vendula Králová kombinovala vydané prameny s literaturou. Rovněž často použila internetové zdroje; např. stránky www.holocaust.cz nebo stránky institutu Yad Vashem aj. Ačkoli informace zde zveřejněné jsou solidně podané, přeci jen jsou určené primárně široké veřejnosti, nikoli odbornému publiku. Jsem tudíž přesvědčen, že vhodnější by bylo čerpat z dostupné odborné literatury, byť i encyklopedického rázu (např. Walter Laqueur, *The Holocaust Encyclopedia*, New Haven 2001; *The YIVO encyclopedia of Jews in Eastern Europe*, 2 vols., New Haven 2008, ad.). Přesto pokládám výběr literatury celkově za adekvátní. Autorka pracovala především s polskou literaturou a tištěnými prameny, v menší míře s literaturou anglickou a českou. Převažují práce vydané po roce 1990, tendenční literatura vzniklá v éře Polské lidové republiky je v menšině. V úvodu ovšem autorka měla více definovat kritéria výběru literatury a pramenů. Namísto toho pouze konstatovala, že čerpala především ze sekundární literatury a měla „omezený přístup k odborné literatuře“ (s. 9). Zdůvodnění rekonstrukcí skladu Slovanské knihovny ovšem nepokládám za dostatečné, Slovanská knihovna zdaleka není jedinou knihovní institucí, a navíc autorka absolvovala semestrální stáž v Polsku, tudíž mohla literaturu čerpat přímo tam. Kupodivu v literatuře chybí notoricky známé práce Normana Daviese.

Faktograficky je práce spolehlivá, pouze mám několik poznámek k terminologii a kombinování polských a českých názvů: 1) v češtině používáme pro centrální část okupovaného Polska označení *Generální gouvernement*, nikoli *Generální gubernie* (s. 50); 2) pro lepší odlišení a přehlednost by bylo vhodnější dávat české překlady názvů polských organizací a institucí do závorek, případně originální názvy psát kurzívou.

Závěr: Předložená práce má převážně kompilační charakter, nicméně v tom lepším slova smyslu. Autorka prokázala dostatečnou schopnost pracovat s publikovanými prameny a

odbornou literaturou. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji klasifikovat známkou ***velmi dobře***.

Mgr. Zbyněk Vydra, Ph.D.
Pardubice, 12. 5. 2017